

Anvisning för trådförslutning av linoleummattor.

Denna anvisning beskriver vad som är viktigt att tänka på inför, under och efter trådförslutning av linoleumgolv för att få en hållbar och estetiskt tilltalande skarv. Anvisningen avser linoleumprodukter från Forbo Flooring, Tarkett samt Gerflor DLW.

1. Förutsättningar

Skarvförslutning av linoleum utförs med smälttråd, inte en svetstråd. Smälttråden består av en blandning av smältlim, pigment och vax som smälts ned i skarven. Linoleum fogas alltså genom en trådförslutning, vilket innebär att bara tråden smälts ner. Vid svetsning, av exempelvis plastmattor, smälts både tråd och matta ner och bildar en svetsfog. Nedan används främst begreppet trådförslutning, men där begreppen svetsning och fogförslutning används avser det samma sak som trådförslutning. Det är viktigt att förberedelser och förutsättningar utförs enligt denna anvisning för en korrekt trådförslutning.

Linoleumgolv finns i olika tjocklekar. Det finns både kompakta linoleumprodukter med en tjocklek på normalt 2,0–2,5 mm samt produkter med integrerat stegljudsdämpning som normalt har en tjocklek på 3,0–3,5 mm. Trådförslutningen utförs dock på samma sätt oavsett om produkten har en integrerad stegljudsdämpning eller ej.

Det är mycket viktigt att läggingsområdet och underlaget håller jämn temperatur på minst 18 °C under 48 timmar före, under och 48 timmar efter läggningen. Den relativa fuktigheten, RF, i luften bör vara mellan 30–60 % – vid avvikande RF och temperatur i luft och golv kommer torktiderna på limmet avvika markant. Det är viktigt att limmet torkat helt innan trådförslutningen utförs för att krymp inte ska uppstå. Om limmet inte torkat finns risk för sprickbildning i fogen.

Ha i åtanke att också läggningen av mattan påverkar hur väl du lyckas med trådförslutningen. Det gäller att skapa rätt förutsättningar för att kunna utföra trådförslutningen korrekt. En dålig installation är svår att justera med en trådförslutning, utan risken är att det både blir fult, kladdigt och att tråden släpper över tid. Det är också viktigt att rengöra alla verktyg noga, alternativt använd olika verktyg vid svetsning/trådförslutning av plast och linoleum.

2. Verktyg

Följande verktyg rekommenderas för att få ett fullgott resultat

- Nedfällare
- Fogfräs
- Svetsmaskin Leister eller likvärdig
- Automatsvets – Se separat anvisning nedan
- Snabbsvetsmunstycke 5 mm
- Som skärverktyg rekommenderas Mozartkniven eller likvärdig
- Linoleumhammare

Linoleumhammare

Datum: 2023-06-30 Version: 2

3. Förberedelser

Omedelbart efter att våden välts så fälls långskarvar ned med en springa av 0,5 mm. Eftergrnid skarvarna med linoleumhammare.

Nedfällning och kantskärning av linoleum

Trådförslutning av linoleum får ej ske innan limmet har bundit, vilket normalt tar 8–12 timmar vid rekommenderade temperaturer i luft, material och underlag. Skarvarna spåras ned till juten med fogfräs (observera att även stegljudsdämpande produkter ska spåras till juten men inte ned i skummet). Om springan är för bred medför det att V-fasningen riskerar att misslyckas genom att spårning endast sker på en sida. Efter spårning/fräsning måste spåret rengöras med dammsugare innan trådförslutningen utförs. Spårningen måste vara centrerad över skarven.

Ett tips är att "provsvetsa" på lösa bitar först för att säkerställa att korrekt temperatur och hastighet är optimal för de lokala förhållandena.

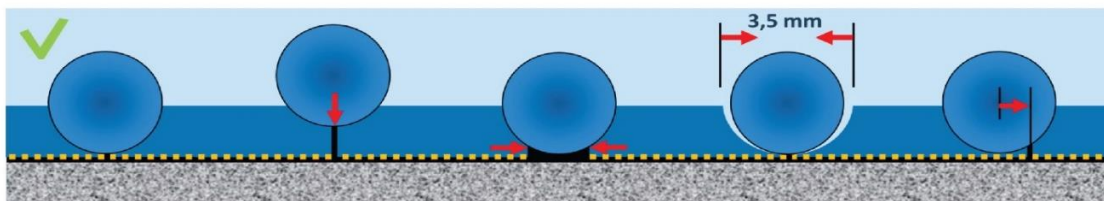
korrekt djup
spår centrerat
Optimalt
Stark fog

fogspår
för grunt
Kan "blåsas ut"
Svag fog

fogspår
för brett
Svårt att svetsa
Svag fog

fogspår
för brett
Svårt att svetsa
Svag fog

fogspår
inte centrerat
Svag fog

Djupet och bredden på fogspåret är avgörande för att få en stark trådförslutning

Om springan mellan vådena är för bred riskerar spårverktygets styrskena eller hjul att tryckas mot ena sidan av skarven. Resultaten blir att korrekt fasning bara sker på en sida och att fasningen inte heller är centrerat eftersom skäret inte når till andra sidan, se figuren ovan. Detta ger en extremt svag fogförslutning som riskerar släppa över tid. Det är också svårt att reparera i efterhand.

Datum: 2023-06-30 Version: 2

4. Trådförslutning

Slå på varmluftspistolen och vänta ca 5 minuter tills den har nått den inställda temperaturen. Linoleum ska trådförslutas vid temperatur omkring 350–450 °C (kontrollera med aktuell leverantör för korrekt temperatur). Montera sedan svetsmunstycket innan varmluftspistolen slås på. Alla svetsmaskiner är inte likadana. Det är därför alltid lämpligt att först "provsvetsa" på en spillbit för att hitta rätt avvägning mellan temperatur och hastighet.

Kontrollera att spåret är omsorgsfullt rengjort innan trådförslutningen startar. Kapa smälttråden till lämplig längd eller linda av tillräcklig längd från rullen och placera rullen så att du arbetar mot den.

Börja trådförslutningen vid en vägg. Träd igenom smälttråden och börja trådförslutningen. Rör dig bakåt, bort från väggen. Upprätthåll ett lätt tryck nedåt så att svetsmunstycket tvingar ned smälttråden i spåret. Låt inte tråden smälta i munstycket.

En god trådförslutning erhålls med rätt kombination av temperatur, hastighet och tryck nedåt. Smälttråden ska tillåtas smälta så mycket att den når spårets botten! Smälttrådens översida ska plattas ut något och en liten svulst ska bildas på vardera sidan om fogen. Efter cirka 30 cm bör du kontrollera att trådförslutningen har god vidhäftning genom att försiktigt trycka smälttråden i det fogade partiet från sida till sida. Om kombinationen av hastighet/temperatur/tryck är felaktig kommer antingen fogen att lossna eller smälttråden att smälta utanför spårets sidor, möjligen med bränt material på vardera sidan om spåret.

5. Skärning av tråden

Obs! För att undvika att skada golvbeläggningen rekommenderas Mozart svetstrådskniv för skärning av smälttråden. Om en vass månkniv används, var särskilt noga med att undvika att skada fogens kanter.

Tråden skärs i två steg. När smälttråd fortfarande är varm, skär bort större delen av den övre halvan av tråden, ned till cirka 0,5 mm, med en Mozart svetstrådskniv som är anpassad till trådtjockleken eller en skarp månkniv och släde. Det gör att tråden svalnar fortare och gör att ett snabbt första snitt kan göras utan risk att skada materialet.

Smälttråden krymper något när den svalnar. Vänta tills materialet har svalnat helt och renskär jäms med golvets yta med en Mozart kniv eller en vass månkniv, vinklad något mot ytan. Om tråden dras loss vid renskärningen är vidhäftning inte tillräcklig och fogen bör göras om med ny tråd.

Månkniv

Svetstrådssläd

Mozart svetstrådskniv

VIKTIGT! Om den slutliga renskärningen görs när smälttråd och material fortfarande är varma, kan resultatet bli att smälttråden dras ut ur spåret och/eller att den sjunker ned. Det

Anvisning för trådförslutning av linoleum

4

Datum: 2023-06-30 Version: 2

kan medföra problem med smutsansamling i skarven eller orsaka skada på golvets yta. Om för hög värme använts vid trådförslutningen kan ytskiktet brännas bort.

6. Skarvning av smälttråd

För att skarva en smälttråd mitt i en fog, skär bort lösa ändar och fasa den sektion som ska överlappas med en spårskärare. Se till att varm luft kommer ned i spåret och värmer tråden. När svetsmaskinen rör sig över den del som släppt, applicera tryck och fortsätt trådförslutningen över den sektion som ska skarvas.